

BEVEZETŐ URIARTE PROFESSZOR CIKKÉHEZ

DR. SZABÓ IVÁN
irodavezető ügyvéd,
Dr. Szabó Iván Ügyvédi Iroda

Amikor második alkalommal jártam Montevideóban, az NH Columbia Hotelben szálltam meg. Ez nem a legjobb szálloda a városban, de nagyon szép helyen van, közvetlenül a tengerparton, és gyalog is közel van a városközpontoz. A szállodában elsősorban a latin-amerikai országok vendégei szállnak meg, ezért aztán a személyzet viselkedése, hát... olyan kicsit latinos... Nagyon kedvesek, de feledékenyek és könnyelműek néha.

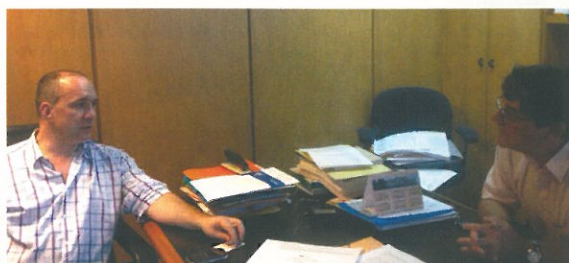
Az egyik alkalommal éppen azon bosszankodtam a szálloda bárjában, hogy a már 10 perccel korábban megrendelt kávém csak nem akar megérkezni, pedig a fiatal pincérszócok a pult mögött vidáman beszélgetnek, és láthatóan nagyon ráérnek.

Eszembe jutott, hogy addig is kihasználom az időt, és beírom Daoiz barátom új mobiltelefonszámát a telefonomba. Elővettem hát a pár órával azt megelőzően, a Parlamentben kapott névjegyét, és elkezdtem bepötyögni a telefonomba. Az egyik pincérfi lopva odapillantott, hogy mit csinállok, aztán spanyolul odasúgta a társának: „Te, ennél a magyarnál a Kimba névjegy van!” („Kimba”, az „Oroszlán” Uriarte professzor fedőneve volt a katonai junta idején.)

Egy perc múlva már ott volt a kávém, tejjel, cukorra, szórával, de még egy kis sütit is kaptam hozzá. Amikor kértem a számlát, a két húsz év körüli pincér sértődötten tiltakozott: A vendégük vagyok – mondták –, csak nem képzelem, hogy pénzt fogadnak el Kimba barátjától?!

Azt hiszem, ez jól mutatja, hogy kicsoda Uruguayban Dr. Daoiz G. Uriarte professzor, az Uruguayi Vízművek – 2014 februárjáig hivatalban lévő – elnökhelyettese, parlamenti képviselő, az emberi jogok professzora és oktatója a Montevideói Jogi Egyetemen, Mujika elnök

Sokat gondolkodtam azon, hogyan mutathatnám be a Vízmű Panoráma olvasóinak Daoiz Uriarte professzort. Attól tartok ugyanis, hogy ha a szakmai vagy a politikai előéletét kezdem ismertetni, akkor megtöltenék egy teljes Vízmű Panoráma-számot, és ezzel együtt az olvasókat végképp unalomba taszítanám. Helyette tehát inkább elmesélek egy személyes történetet.

Uriartével, az uruguayi vízmű elnökével, egyben a jöhi egyetem dékánjával

személyes jó barátja (és minden valószínűség szerint a következő munkaügyi miniszter az új uruguayi kormányban).

Azt, hogy milyen szakmai okok miatt szerettem volna megismertetni a Vízmű Panoráma olvasóit egy uruguayi jogászprofesszor írásával, szintén egy személyes történettel indoklom:

Szép lenne, ha most azt írnám, hogy azért mentem Uruguayba, mert érdekelt az ottani víziközmű-rendszer..., de ez nem igaz.

Az az igazság, hogy meccsen voltam...

Egyik ügyfelem hálából meghívott Buenos Airesbe egy Bocca Junior–Riverplate meccsre. (Hallom, ahogy a focikedvelő urak most felhorkannak... Hát igen...) Mivel az ügyfelemnek dolga volt Montevideóban is, ezért egy háromórás hajóút keretében átugrottunk Uruguayba. Itt találkoztunk a barátom egy ismerősével, Alejandra Pianival, aki az uruguayi parlament-

ben dolgozik köztisztviselőként. Persze szóba került, mit csinállok, mivel foglalkozom, és persze előkaptam a tabletem, hogy eldicsek az ügyvédi iroda angol nyelvű weblapjával. Estefelé aztán a szállodában felhívott Alejandra, és elmondta, hogy a találkozásunk után beszélt néhány emberrel, és Daoiz Uriarte, az OSE vezérigazgató-helyettese nagyon szeretne találkozni velem. Először nem is

értettem, miért akar egy láthatóan igen népszerű és befolyásos politikus találkozni egy magyar turistával...

Aztán kiderült. Volt ugyanis az uruguayiaknak egy ügye: az ország idegenforgalom szempontjából legfontosabb városának, Punta de Estének a vízellátását privatizálta egy Suez nevű francia cég... Fociútból szakmai út lett...

Uruguay kis ország Latin-Amerikában, területe közel kétszer akkora, mint Magyarországé. Az ország legnagyobb területe síkság, hatalmas bő vízü folyókkal (mint Magyarország). A mindössze 3,5 milliós lakosság (amelynek száma az erős bevándorlás miatt folyamatosan nő) nagy része a fővárosban, Montevideóban él (kb. 1,5 millióan).

Az ország gazdasága szinte teljes egészében mezőgazdaságra épül (haszonlóan Magyarországhoz). Ennek a kis országnak rendkívül erős szomszédok mellett kell gazdasági és politikai

AZ ÁLLAMI TULAJDONÚ VÍZIKÖZMŰ-ÜZEMELTETÉS TAPASZTALATAI URUGUAYBAN AZ IVÓVÍZ- ÉS SZENNYVÍZÁGAZATBAN

Az Uruguayi Köztársaság egy kis ország Dél-Amerikában, melynek területe 177 ezer négyzetkilométer, és lakossága körülbelül 3,5 millió fő. Az ország a Río de la Plata folyó keleti partján helyezkedik el, Brazília és Argentína között.

DR. DAOIZ G. URIARTE ARAÚJO
az OSE volt alelnöke,
parlamenti képviselő

Bevezetés

1830-ban jött létre az ország, amelynek nem volt olyan fejlett indián kultúrája, mint Perunak vagy Mexikónak, és soha nem állt gyarmati uralom alatt, ennek következtében fiatal, viszonylag szegény lakosság lakja alacsony sűrűségben. Legfőbb kincse (gazdagsága) az extenzív állattenyésztés, ami nagy szabadságot, munkalehetőségeket, nagyfokú társadalmi mobilitást és egyben munkaerőhiányt indukált a múltban.

Mindez azzal járt, hogy a XIX. században Európából nagyszámú kézműves és szegény földműves bevándorló (köztük igen sok magyar) érkezett, akik komoly műszaki ismeretekkel rendelkeztek, és azonnal felismerték a csaknem szűz termőföld előnyeit, olyannyira, hogy a XIX. század vége felé és a XX. század elején a lakosság közel felét már a bevándorlók alkották. Ráadásul az óhazából hozott szociális eszmék jó termőtalajra hullottak ebben a fiatal társadalomban.

Így történt, hogy Uruguay fennállásának első két évtizedében, Batlle y Ordóñez elnök vezetése alatt az ország szinte teljesen szociáldemokráta irányt vett, széleskörű munkajogi szabályozással, szociális ellátással, erősen állami és centralizált gazdasággal, ami ugyanakkor nem járt együtt fájdalmas, erőszakos kisajátítási eljárásokkal.

Az ország méretéből eredő törekénysége azzal a szükségszerűséggel járt, hogy a legfőbb szolgáltatásokat államosították annak érdekében, hogy azok a lakosság minden rétege számára hozzáférhetőek legyenek, és így a XX. század első felében a főbb közüzemi szolgáltatások – az energia, a telekommunikáció, az üzemanyagok, a biztosítások, az ivóvíz és a szennyvíz, egyes banki pénzügyi szolgáltatások stb. – állami monopóliummá váltak.

Az európai háborúk során az ország nagy haszonra tett szert a konzervhús és a gyapjú eladásával. Ennek a bevételnek a felhasználásával az állam nagyobb társadalmi feszültségek nélkül hajthatta végre az újraelosztást, és egy olyan társadalmi rendszert hozott létre, ami a „Dél-Amerika Svájc” jelenség kialakulásához vezetett, mindezt a demokratikus hatalomgyakorlás hagyományainak megtartása mellett, amit száz év alatt mindössze kétszer sikerült megszakítani.

önállóságát megőrizni, amiben szintén hasonlít hozzánk.

A katonai junta megszűnését követően az ország radikális demokratizálódáson ment keresztül, egyesek szerint az egyik legliberálisabb és -szociálisabb ország egész Latin-Amerikában. A diktatúrából történő átmenetet alkotmányozási folyamattal hajtották végre, melynek során egy teljesen új alaptörvényt fogadtak el. (Ez is ismerős, nem igaz?) Ugyanakkor éppen ennek az alkotmányozó munkának a keretében vették állami tulajdonba valamennyi víziközművet, és azokat egy állami vállalat, az OSE kezelésébe adták. Természetesen rengeteg külföldi tanácsadó érkezett hozzájuk is, hogy elmondja, ez nem demokratikus, és a szolgáltatás teljes összeomlásával fog járni, nem beszélve a több száz millió dolláros kártérítési perekéről. (Ez is ismerősen hangzik...)

Dr. Daoiz G. Uriarte Araújo, az OSE volt alelnöke

Az alkotmányozási folyamatot, melynek keretében az egészséges ivóvízhez való jog alapjoként került rögzítésre, valamint kizárták annak a lehetőségét, hogy az ivóvíz-szolgáltatás valaha is magánkézbe kerüljön, ennek a cikknek a szerzője, Daoiz Uriarte professzor vezényelte le.

A gyakorlat végül őt igazolta, az OSE ma egyetlen állami céggként sikeresen üzemelteti Uruguay valamennyi a víziközművét, az egész országban egységes ára van az ivóvíznek (rendkívül alacsony), és az OSE egyedüli pályázatóként óriási közműberuházásokat tudott megvalósítani ideális áron. Sőt náluk már megindult az átfogó víziközmű-rekonstrukció, amely nálunk még csak az elkövetkező évek sürgető feladata lesz.

Azt gondolom, hogy a víziközmű-iparágban végbemenő folyamatokat ismerők ennyire bevezető után máris felismerték, miért van rendkívüli jelentősége annak, hogy kiváló barátom, Dr. Daoiz G. Uriarte Araújo professzor munkáját megismerhetjük.

A La Plata folyó és torkolata
(Forrás: www.medina.cee.duke.edu)

Az 1950-től 2002-ig tartó időszakban a fentiek ellenére megtorpant a gazdasági növekedés Uruguayban, és az ezt követő válságok megkérdőjelezték a politikai rendszer fenntarthatóságát, ami az állami fejlesztések leállításához vezetett.

2005-ben azonban egy mérsékelt baloldali mozgalom, a Frente Amplio (szó szerint Széles Front, magyarul talán a Népfront a legjobb megnevezés) került hatalomra, amely visszairányította az országot a fenntartható és társadalmilag biztonságos fejlődés útjára. Ennek következtében Uruguay jelenleg az egyik legmagasabb

GDP-növekedési mutatóval büszkélkedhet a térségben.

Elnézést kérek a magyar olvasóktól ezért a kissé talán hosszúra sikerült bevezetőért, de a könnyebb érthetőség kedvéért szükségesnek tartottam, hogy néhány történelmi előzményt is megismerjenek.

Az ivóvíz- és szennyvíziparág fejlődése Uruguayban

A írásom célja, hogy nagy vonalakban vázoljam az uruguayi víz- és szennyvíziparág fejlődését 140 év tekintetében, amely során az állami ellátás vált dominánssá, egészen ad-

dig, hogy ma az állami irányítás az ágazatokban kizárólagos és alkotmányosan garantált.

Hosszú út vezetett odáig, hogy az egészséges ivóvízhez való jogot emberi alapjogként rögzítették, és az ivóvíz mint nemzeti kincs védelmét az alkotmányban szabályoztuk.

Dél-Amerikában – Chile mellett – ma Uruguayban a legfejlettebb a víziközmű-rendszer. Az ország

ivóvíz-hálózati lefedettsége 99%-os, míg a szennyvízhálózat 40%-os, de ha figyelembe vesszük az egyéb (nem hálózati) alternatív szennyvíztisztítási technológiákat, akkor a csatornázottság is 95%-osnak tekinthető. Ha a szolgáltatások költségének és minőségének arányát nézzük, akkor Dél-Amerikában Uruguayban veszi igénybe a lakosság a legalacsonyabb áron a legjobb szolgáltatást, mivel az ivóvízhálózat teljes lefedettségű, és a szolgáltatás a lakosság minden rétege számára elérhető árfekvésű.

A régió más országaihoz hasonlóan Uruguay fővárosa, Montevideo kikötőváros, így a XIX. században fokozottan ki volt téve a járványveszélynek, elsősorban a kolerának. Ez már viszonylag korán, 1856-ban arra ösztönözte az ország akkori elnökét, Sr. Juan de Artegát, hogy kezdeményezze a csatornahálózat kiépítését, majd az így elkészült hálózatot a Montevideói Önkormányzat tulajdonába adta 1916-ban.

Az ivóvíz-ellátás megoldása érdekében és az országot 1867-ben sújtó nagy szárazság folytán koncessziót írtak ki az ivóvíz-szolgáltatásra, melynek során a nyolc lehetséges aján-

Uruguay-i tengerpart (Forrás: www.parquedelasciencias.net)

lat közül a Fynn, Lanús és Lezica cégeket választották ki koncesszornak, és a szolgáltatás 1871. július 18-án indult meg.

Megjegyzendő, hogy már 1875-ben azt tervezték, hogy a víziközmű-szolgáltatást államosítani fogják, de az akkori gazdasági nehézségek ezt nem tették lehetővé.

1879-ben az ivóvíz-szolgáltatási koncessziót az angol The Montevideo Waterworks. Co. cég szerezte meg.

1907-ben a Közműmunkálatok Minisztériuma létrehozta a Szennyvíz Igazgatóságot (Dirección de Saneamiento), és 1910-ben meghatározták a főbb uruguayi nagyvárosok víziközmű-rendszereinek kivitelezési tervét. A munkálatokat 1918-ban kezdték meg Mercedes, Salto és Paysandú városokban.

1935-ben megalkották a 9.515-ös törvényt, amely az intendánsok (leginkább a magyar kormány megbízottjaként feltehetően) hatáskörébe és illetékességébe utalja a víziközmű-szolgáltatások hatósági felügyeletét, egyben a feladatok ellátását az önkormányzatok hatáskörébe utalta. Hamar kiderült azonban, hogy az ilyen nagyságrendű feladatok ellátására csak a főváros, Montevideo adminisztrációja alkalmas, a többi önkormányzat nem volt képes ezekkel a hatósági feladatokkal megbirkózni.

A II. világháború idején az angolok visszavonták befektetéseiket, és kivonultak a koncessziós szerződésből. Ennek következtében 1952. december 19-én a 11.907-es törvénnyel létrehozták az Administración de Obras Sanitarias del Estado

Az Állami Vízművek (OSE) székháza

(Állami Víziközművek Vezetősége – rövidített nevén „OSE”) százszázalékos állami vállalként, melynek feladata az ország egész területén a víziközművek üzemeltetése (kivételt csak a főváros, Montevideo szennyvízellátása képez, amely ma még a Montevideói Önkormányzat igazgatása alatt áll).

Az OSE alapító okirata fordulópontnak számít az uruguayi víziközmű-jogban, nemcsak abban a tekintetben, mert egy százszázalékos állami tulajdonú vállalatra bízta az ország valamennyi vízi közműjének igazgatását, hanem mert megfogalmazta az uruguayi állam elvi állásfoglalását a víziközmű-szolgáltatások tekintetében. Eszerint:

- az OSE üzemelteti az ország területén található valamennyi víz- és szennyvízrendszert, létrehozza és üzemelteti a szolgáltatást nyújtó közműveket, műtárgyakat, gondoskodik az ivóvízkincs egészségügyi felügyeletéről (a vízbázisvédelemről)
- az alapító okirat kimondja, hogy magánszemély nem vehet részt víziközmű-üzemeltetés semmilyen formában a kormányzat engedélye nélkül
- a szolgáltatások ellátásánál elsősorban az közegészségügyi szempontokat kell figyelembe venni, megelőzve a szociális szempontokat, és csak végső soron kell gazdasági szempontokat figyelembe venni
- az OSE gazdasági haszon nélkül, közhasznú tevékenységként végzi tevékenységét, és felhatalmazást kap bármilyen magánvagyon kisajátítására, amelyre tevékenysége ellátása érdekében szüksége van

Látható tehát, hogy az uruguayi törvényhozás már 56 évvel ezelőtt hajlott arra, hogy az ivóvíz- és szennyvízellátáshoz való jogra mint szociális jellegű alapjogra tekintsen, ezért szükségesnek tartotta a vízi közművek állami igazgatás alatt tartását. Ebből a célból világosan meghatározták, hogy az OSE feladatai elsősorban szociálisak, és csak másodszorban gazdaságiak, egyben az állami vállalatot erős közhatalmi jogosítványokkal is ellátták a kisajátítási eljárások terén.

1978-ban a 14.859-es törvényerejű rendelettel elfogadták a vízügyi törvényt, melynek deklarált céljai között szerepel az ország vízbázisainak, természetes vizeinek védelme, és ennek érdekében az állami beavatkozás lehetőségének megteremtése. Ebből a célból a törvény felhatalmazta a kormányt az alábbi feladatok ellátására:

- Integrált Nemzeti Programot létrehozni és végrehajtani valamennyi régióban és valamennyi szektorban
- rendeletben felsorolni a köz-, illetve magántulajdonban lévő vízbázisokat
- meghatározni azokat a prioritásokat, amelyek alapján a vízgyűjtő területek vizét az ország egyes régiói között fel lehet használni, abszolút prioritásként meghatározva az ivóvíz-ellátást
- megszüntetni és visszavonni a vízi közművekre vonatkozó minden koncessziós vagy használati jogot
- a köztulajdonban lévő vizek hasznosítására törvényeket alkotni

A Vízügyi kódex kibocsátását követően 1990-ben létrehozták a Ministerio de Vivienda, Ordenamiento Territorial y Medio Ambiente (Otthon, Területi Rendezés és Környezeti Minisztériumot), amely a vízügyi felügyelet és a környezetvédelmi politika területén végrehajtó és ellenőrző szervvé válik. Ennek a Minisztériumnak a felügyelete alá kerül az OSE.

Privatizációs kísérletek

Az 1990-es években Uruguayban is felerősödtek a neoliberális tendenciák, amelyek az állami tulajdonnal szemben a magántulajdon elsődlegességét és a piac újraelosztó szerepének hasznosságát hangsúlyozták, és egyre erőteljesebben követelték a magántőke megjelenését a víziközmű-szolgáltatásban koncessziók formájában.

Mindez annak ellenére történt, hogy ebben az időszakban az ivóvízhálózat lefedettsége már igen nagy volt, és az ellátás néhány nagyon távoli kistelepüléstől eltekintve mindenhol elérhetővé vált. Nem lehetett tehát a koncesszió alapuló privatizációt azzal indokolni, hogy az a nagy költségű beruházások finanszírozhatósága miatt szükséges, hiszen a hálózat nagy része ekkorra kiépült.

Elkezdődik tehát egy olyan folyamat, amelynek során koncesszióba adnak egy kis területű, de gazdag üdülőövezetet az Arroyo Maldonadótól keletre, majd utólag a Maldonado Közigazgatási Terület (megye) többi részét is, azt a

A korábbi angol koncessziós vállalat székháza Montevideo belvárosában

OSE-víztorony Nueva Helveciában (Forrás: www.flickr.com)

OSE-szennyvíztelep Salinas közelében (Forrás: www.panoramio.com)

zónát, amely turisztikailag leginkább látogatott, ahol a legfontosabb ingatlanbefektetések zajlanak.

Így történt, hogy 1992-ben létrehozták a Sociedad Anónima Aguas de la Costa (Partvidéki Víz Rt.), és 2000-ben az Uragua S.A. vállalatnak adták koncesszióba a Maldonado Közigazgatási Terület víziközmű-üzemeltetését, beleértve Punta del Estét, Dél-Amerika egyik legszebb üdülővárosát.

A lakosság a kezdetektől fogva gyanakodással fogadta a privatizációt. Az uruguayiak klasszikusan patrióta érzelműek, és azt feltételezték, hogy a privatizáció komoly bevételi forrásoktól fosztja meg az állami szolgáltatót, ami viszont akadályozni fogja a fejlesztések folytatását az ország más régióiban. Sajnos a gyakorlatban ez valóban így is történt.

A helyzet akkor vált különösen súlyossá, amikor az Aguas de la Costa koncessziós cég az ország többi részéhez képest tíz-tizenkétszeres árakat vezetett be, az Uragua S.A. koncessziós társaság pedig képtelen volt megvalósítani a koncessziós szerződésben vállalt fejlesztési kötelezettségeit a szennyvízhálózat területén.

A lakosság válasza és az alkotmányos reform

Ilyen előzményeket követően 2004-ben a Víz és Élet Védelmi Bizottság, valamint az OSE szakszervezetének kérelmére országos szintű népszavazásra került sor, amely „vízügyi reformként” vált ismertté, és amelyet 2004. október 31-én nagy többséggel hagytak jóvá.

Az uruguayi parlament ekkor foglalta bele az alkotmány alapjogi rendelkezései közé, a Jogok, Kötelezettségek és Garanciák szekciójába a 47. cikkelyt, amely a következőképpen foglalkozhat össze:

- A vizet az élethez nélkülözhetetlen természeti erőforrásként határozza meg.
 - Kijelenti, hogy az ivóvízhez, valamint a szennyvízhálózathoz való hozzáférés az alapvető emberi jogok részét képezi.
 - A víz- és szennyvízpolitika a következőket kell, hogy biztosítsa:
 - a környezet megóvása és a természet helyreállítása
 - a vízerőforrások fenntartható igazgatása, a víz körforgásának fenntartása
 - a civil társadalom és a fogyasztók részvétele a vízerőforrások tervezésében, igazgatásában és ellenőrzésében
 - a vízellátásban a prioritás az ivóvízellátásé
 - a társadalmi célú érdekek előtérbe helyezésének elve a gazdasági haszonhoz képest a teljes víz- és szennyvízszolgáltatásban
- Ezen alapelvek alapján az alkotmány kimondja:
- Mind a felszíni, mind a föld alatti vizek (a csapadékvíz kivételével) egyedülálló erőforrásokat képeznek, és kizárólagosan állami tulajdonban állhatnak.
 - A víz- és szennyvíz-közfürdőtartást kizárólag állami jogi személyek nyújtják.
 - Csak kétharmados többséggel elfogadott törvény engedélyezheti a jövőben a szolidáris okokból más ország számára nyújtott vízellátást.
 - Mindazon jóváhagyást, koncessziót vagy engedélyt,

amely az előző rendelkezéseket megsérti, hatályon kívül kell helyezni (hagyni kell, hogy hatályát veszítse).

A 2004-es alkotmánymódosítást követően megválasztott új kormány kettős feladattal nézett szembe: egyrészt végre kellett hajtania az alkotmány azon rendelkezését, amely a víziközmű-szolgáltatások visszaállamosítására vonatkozott, másfelől meg kellett teremtenie annak a kereteit, hogy a fogyasztók és a civil társadalom részt vehessen a vízpolitikával kapcsolatosan hozott döntésekben.

Az első feladat vonatkozásában a problémát az adta, hogy Uruguay meg kívánt felelni a nemzetközi szerződéseknek és a demokratikus hagyományoknak.

2005 októberében a 17.902-es törvény elfogadása alapján az OSE megegyezett az Uragua S.A. vállalattal, és visszavásárolta a befektetői részvényeket, átvette a szolgáltatásokat, egyben a társaság vezetésébe bevonta a Maldonado Közigazgatási Terület intendásának képviselőjét. Ezzel egyidejűleg a Maldonado Közigazgatási Terület víziközművei állami tulajdonba kerültek.

2006 során megszűnt az Aguas de la Costa S.A koncessziós társaság szerződése is, azzal, hogy az OSE megvásárolta a részvények 60%-át, majd 2006 végére a teljes részvénycsomag a birtokába került. A koncessziós társaságokat megszüntették, az OSE pedig átvette valamennyi tevékenységüket.

Egy fokozatos, körülbelül két éven át tartó folyamatban tehát az OSE átvette az összes vízszolgáltatás és szennyvízszolgáltatás feletti ellenőrzést, és a következő eredményeket érte el:

- Az OSE teljesítette az alkotmányos reformban foglalt kötelezettségeit anélkül, hogy jelentősebb belföldi vagy külföldi konfliktusba került volna.
- Nemcsak a magánkézbe került víziközműveket sikerült visszaszerezni, de az önkormányzati tulajdonú víziközművek is állami tulajdonba kerültek, ennek eredményeképpen lehetségessé vált, hogy az egész ország területén egységes vízdíjakat vezessenek be.
- Egy olyan iparágat sikerült teljes állami irányítás alá vonni, amely jelentős közmunkára ad lehetőséget.

A vízügyi kérdésekkel kapcsolatos döntéshozatalba sikerült bevonni a civil társadalmat.

Milyen előnyei vannak az egyetlen állami szolgáltatónak?

Az alábbiakban felsorolom az egyetlen állami vállalat által nyújtott szolgáltatások előnyeit, amelyeket természetesen egy kis ország viszonylatában kell értelmezni:

- Az egy állami szolgáltatói forma lehetővé teszi, hogy a ivóvíz- és szennyvízszolgáltatások vonatkozásában első sorban egészségügyi és szociális szempontok érvényesüljenek, és csak másodlagosak legyenek a gazdasági szempontok.
- Az egy állami szolgáltató lehetővé teszi az egységes ár alkalmazását az egész ország területén, függetlenül attól, hogy az adott területen milyen magasak az előállítással

vagy a szolgáltatással kapcsolatos költségek. (Ez Uruguayban speciális keresztfinanszírozással történik: az ország déli területén sok fogyasztót lát el az OSE alacsony költségen, és az ebből elért nyereséggel kompenzálják az északi (hegyvidéki) települések magas költségeit.)

- A vállalat által elért nyereség teljes mértékben visszaforgatásra kerül vízügyi beruházásokra.
- A kizárólagos állami tulajdon lehetőséget teremt a tervezett tartalékgazdálkodásra, amely havária helyzetekben egyszerűbbé teszi a gyors beavatkozást, és megakadályozza, hogy a havária helyzet a költségek vagy az árak emelkedéséhez vezessen.
- A befektetések tervezése állami szinten hosszú időtávlatban lehetséges.

Ezen az úton jár Uruguay és vállalata, az OSE – Obras Sanitarias.

Büszkék vagyunk arra, hogy mi voltunk az első ország, ahol az egészséges ivóvízhez való jogot emberi alapjogként rögzítették az alkotmányban, amiért Uruguay számos nemzetközi elismerést is kapott.

(Fordította: Máté Zsuzsa és Dr. Szabó Iván)

Az OSE víztározói Montevideóban (Forrás: www.panoramio.com)